

Directorate of Distance Education
Shastri Third Year Annual Examination April/May, 2017
Part - II - I Elective (Special Shastra) - Paper - 5, Vyakarana

()

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. एकेन वाक्येनोत्तरं लिखत ।** **20x1=20**
- (१) आतृतीयसमाप्तेः कस्य सूत्रस्याधिकारः ?
 - (२) प्रयापणीयम् इत्यादौ णत्वं केन सूत्रेण ?
 - (३) शिष्यः इत्यादौ कः प्रत्ययः ?
 - (४) देयम् इत्यत्र ईत्वं केन सूत्रेण ?
 - (५) 'ऋहलोर्ण्यत्' इति सूत्रस्योदाहरणं किम् ?
 - (६) शब्दसंज्ञायां वच्धातोः रूपं किम् ?
 - (७) कर्ता इत्यादौ कः प्रत्ययः ?
 - (८) अनुपसर्गास्त्रिम्पइति सूत्रं पूर्यत ?
 - (९) कुरुचर इत्यादौ कः प्रत्ययः ?
 - (१०) मुमागमविधायकं सूत्रं किम् ?
 - (११) ख्रित्यनव्ययस्य इति सूत्रेण किं क्रियते ?
 - (१२) एकस्य खच्प्रत्ययस्योदाहरणं लिखत ?
 - (१३) निष्ठासंज्ञकौ प्रत्ययौ कौ ?
 - (१४) क्षामः इत्यादौ कः प्रत्ययः ?
 - (१५) प्रस्त्योऽन्यतरस्याम् इति सूत्रेण किं क्रियते ?
 - (१६) अन्येष्वपि दृश्यते इत्यादौ अपिशब्दस्यार्थः कः ?
 - (१७) अश्रितः इत्यादौ केन सूत्रेण इडागमः ?
 - (१८) निष्ठा शीङ्.....इति सूत्रं पूरयित्वा अर्थं लिखत ?
 - (१९) भावे नपुंसके कः प्रत्ययः ?
 - (२०) तौ सत् इत्यादौ तौ कौ उच्येते ?
- II. त्रयाणामुत्तरं लिखत ।** **3x10=30**
- (१) सोदाहरणं कृत्प्रत्ययान् विशदयत ।
 - (२) सोदाहरणं नन्दिग्रहिपचादिभ्यो ल्युणिन्यचः इति सूत्रं व्याख्यात ।
 - (३) पञ्च कृत्प्रत्ययसूत्राणि सोदाहरणं लिखत ।
 - (४) निष्ठा-तस्य नत्वविधायकानि पञ्चसूत्राणि सोदाहरणं लिखत ।
 - (५) इण्निषेधकानि पञ्चसूत्राणि सोदाहरणं लिखत ।

(अनुवर्तते.....)

III. चत्वारि सूत्राणि व्याख्यात ।

4x5=20

- (१) ष्वुल्तृचौ ।
- (२) आतोऽनुपसर्गे कः ।
- (३) खचि ह्रस्वः ।
- (४) संज्ञायां भृतृवृजिधारिसहितपिदमः ।
- (५) अन्येभ्योऽपि दृश्यते ।
- (६) अच उपसर्गात्तः

IV. दशानां प्रक्रियां लिखत ।

10x3=30

- (१) पचेलिमाः ।
- (२) शप्यम् ।
- (३) लवणः ।
- (४) जिघ्रः ।
- (५) कुम्भकारः ।
- (६) गाथकः ।
- (७) स्तनन्धयः ।
- (८) शुष्कः ।
- (९) अभिहितम् ।
- (१०) विष्ठलम् ।
- (११) भुञ्जानः ।
- (१२) चिकीर्षुः ।
- (१३) पवित्रम् ।
- (१४) जल्पाकः ।
- (१५) झः ।

Directorate of Distance Education
Shastri Third Year Annual Examination April/May, 2017
Part - II - I Elective (Special Shastra) - Paper - 6, Vyakarana
 (वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी-उत्तरकृदन्तप्रकरणम्-रक्ताद्यर्थक-चातुरर्थिक-शैषिकप्रकरणानि)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

I. समीचीनमुत्तरं चिनुत । 10x1=10

- (१) उणादयः कथं प्रवर्तन्ते ?
 (क) नित्यम् (ख) विकल्पेन (ग) बहुलम्
- (२) क्रियार्थायां क्रियायामुपपदे कौ प्रत्ययौ स्तः ?
 (क) तुमुन्प्वुलौ (ख) घञचौ (ग) क्तिन्क्तिचौ
- (३) परौ भुवोऽवज्ञाने इति सूत्रे अवज्ञानं नाम ?
 (क) निन्दा (ख) स्तुतिः (ग) व्याप्तिः
- (४) यज्ञः इत्यत्र कः प्रत्ययः ?
 (क) नङ् (ख) ञ (ग) अच्
- (५) श्रुतिः इत्यत्र क्तिन्प्रत्ययः कस्मिन्नर्थे ?
 (क) भावे (ख) करणे (ग) कर्त्तरि
- (६) नक्षत्रेण युक्तः कालः इति सूत्रस्योदाहरणम् ?
 (क) पौषी रात्रिः (ख) अद्य पुष्यः (ग) श्रवणा रात्रिः
- (७) वामदेवेन दृष्टं साम इत्यर्थे रूपम् ?
 (क) वामदेव्यम् (ख) वामदेवम् (ग) वामदैवम्
- (८) राष्ट्रियः इत्यत्र कः प्रत्ययः ?
 (क) छप्रत्ययः (ख) घप्रत्ययः (ग) इयप्रत्ययः
- (९) व्याकरणमधीते वेद वा इत्यर्थे किं रूपम् ?
 (क) व्याकरणकः (ख) वैयाकरणः (ग) वैयाकरणिः
- (१०) कुशाम्बेन निर्वृता नगरी ?
 (क) कुशाम्बा (ख) कौशाम्बी (ग) कुशाम्बी

II. रिक्तस्थानानि पूरयत । 10x1=10

- (१) अकर्त्तरि च।
- (२) यजयाचनङ् ।
- (३) तदस्मिन्नस्तीति।
- (४) तदशिष्यं।

(अनुवर्तते.....)

- (५) अपत्यादि शेषः ।
- (६) अधिकृत्य।
- (७) जनपदिनां जनपदवत्बहुवचने ।
- (८) योगप्रमाणे चस्यात् ।
- (९) वृद्धिर्यस्या।
- (१०) अवृद्धादपि।

III. द्वयोः समाधानं लिखत ।

2x15=30

- (१) उणादयो बहुलम् इति सूत्रं संज्ञासु धातुरूपाणि इत्यादिकारिकाव्याख्यासहितं विशदयत ।
- (२) णमुल्प्रत्ययविधायकानि सूत्राणि सोदाहरणं व्याख्यात ।
- (३) चातुरर्थिकप्रत्ययान् असूत्रं सोदाहरणञ्च प्रतिपादयत ।
- (४) कथं तर्हि शार्वरस्य तमसो निषिद्धये इति कालिदासः, अनुदितौषसरागा इति भारविः इत्यमुं प्रसङ्गं सिद्धान्तसहितं लिखत ।

IV. त्रयाणां समाधानं लिखत ।

3x10=30

- (१) तुमुन्प्वुलौ इत्यादिसूत्रे वासरूपेणैव ष्वुलि सिद्धे पुनः ष्वुल्ग्रहणस्य किं प्रयोजनम् ?
- (२) भूतानि कालः पचतीति वार्ता इत्यत्र कालसमयवेलासु तुमुन् इति सूत्रेण तुमुन् कुतो न ?
- (३) कथं प्रभावो राज्ञ इति, राज्ञो नय इति च सप्रसङ्गं व्याख्यात ।
- (४) अव्ययानां भमात्रे टिलोपः इत्यस्य अनित्यत्वं कथमिति प्रतिपाद्य अनित्यत्वस्य प्रयोजनमुपपादयत ।
- (५) लुबविशेषे इति सूत्रे अविशेषो नाम कः ? सप्रसङ्गं विवृणुत ।
- (६) कृत्रिमाकृत्रिमयोः कृत्रिमे कार्यसंप्रत्ययः ।

V. चतुर्णां सिद्धिः कार्या ।

4x5=20

- (१) अष्टाकपालः ?
- (२) आब्जेयम् ?
- (३) वैयाकरणः ।
- (४) सायंतनम् ।
- (५) रागः ।
- (६) यज्ञः ।

Directorate of Distance Education
B.A. Third Year Annual Examination April/May, 2017

Part - II - I Elective (Special Shastra) - Paper - 4, Vyakarana

(वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी-संज्ञा-सन्धि-समासप्रकरणानि, तर्कसङ्ग्रहः सांख्यकारिका च)

Time : 3 hrs.

Max. Mark:

100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. पञ्चानां समासकार्याणि कुरुत ।** **5x5=25**
(१) भूतपूर्वः ।	(२) निर्मक्षिकम् ।
(३) नखनिर्भिन्नः ।	(४) अब्राह्मणः ।
(५) वीरपुरुषको ग्रामः ।	(६) चित्रगुः ।
(७) व्याघ्रपात् ।	(८) हरिहरौ ।
(९) परमराजः ।	(१०) सप्तर्षयः ।
- II. पञ्च सूत्राणि व्याख्यात ।** **5x5=25**
(१) आदिरन्त्येन सहेता ।	(२) तुल्यास्यप्रयत्नं सवर्णम् ।
(३) उपदेशेऽजनुनासिक इत् ।	(४) पूर्वासिद्धम् ।
(५) ईदूदेद्विवचनं प्रगृह्यम् ।	(६) स्तोः श्चुना श्चुः ।
(७) यरोऽनुनासिकेऽनुनासिको वा ।	(८) डमो ह्रस्वादचि डमुण् नित्यम् ।
(९) तस्मादित्युत्तरस्य ।	(१०) आद्यन्तौ टकितौ ।
- III. षण्णां सोदाहरणं विवरणं लिखत ।** **6x5=30**
(१) पृथिव्याः लक्षणम् ।	(२) चतुर्विंशतिर्गुणाः ।
(३) त्रिविधं कारणम् ।	(४) परामर्शः ।
(५) उपमानम् ।	(६) नव द्व्य्याणि ।
(७) अयथार्थानुभवः ।	(८) चतुर्विधाभावः ।
(९) बुद्धिः ।	(१०) स्पर्शः ।
- IV. कारिकाद्वयं व्याख्यात ।** **2x10=20**
- (१) दुःखत्रयाभिधाताज्जिज्ञासा तदपधातके हेतौ ।
दृष्टे साऽपार्था चेन्नैकान्तात्यन्ततोऽभावात् ॥
- (२) असदकरणादुपादानग्रहणात् सर्वसम्भवाभावात् ।
शक्तस्य शक्यकरणात् कारणभावाच्च सत्कार्यम् ॥
- (३) सत्त्वं लघु प्रकाशकमिष्टमुपष्टम्भकं चलं च रजः ।
गुरु वरणकमेव तमः प्रदीपवच्चार्थतो वृत्तिः ॥
- (४) संघातपरार्थत्वात् त्रिगुणादिविपर्ययादधिष्ठानात् ।
पुरुषोऽस्ति भोक्तृभावात् कैवल्यार्थं प्रवृत्तेश्च ॥

Directorate of Distance Education
Shastri Third Year Annual Examination April/May, 2017
Part - II - I Elective (Special Shastra) - Paper - 5, Phalit Jyotisha
(बृहद्धास्तुमाला-द्वारस्थापनविचारपर्यन्तम्)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. एकेन वाक्येनोत्तरयत ।** **10x1=10**
- (१) सर्वसुखदा भूमिः का ?
 - (२) मद्यगन्धा भूमिः का ?
 - (३) गजवीथिलक्षणं लिखत ?
 - (४) सुस्थानवास्तुलक्षणं लिखत ?
 - (५) पूर्वस्थां दिशि अश्वत्थक्षे सति किं फलम् ?
 - (६) को नाम इष्टकालः ?
 - (७) दशमलब्धे कौ बलिनौ ?
 - (८) किं नाम क्षितिजम् ?
 - (९) केशवीये प्रौढमनोरमायाः टीकाकारः कः ?
 - (१०) को नाम खगोलः ?
- II. रिक्तस्थानानि पूर्यत ।** **10x1=10**
- (१) क्षत्रियाभूमिः गन्धःगन्धः ।
 - (२) गृहनिर्माणेत्याज्यमासाः भवन्ति ।
 - (३) गृहारम्भेनिषिद्धतिथयः भवन्ति ।
 - (४) इष्टकया गृहनिर्माणेफलम् ।
 - (५)दिशि देवगृहं भवेत् ।
 - (६)दिशि शयनप्रकोष्ठं भवेत् ।
 - (७) शुभग्रहाः भवन्ति।
 - (८) षड्वर्गाः भवन्ति।
 - (९) युद्धेविजयी भवति ।
 - (१०) योगजबलं नाम।
- III. प्रतिखण्डं प्रश्नमनपहाय द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ ।** **2x15=30**
- खण्डः- क**
- (१) ग्रामवासे नराकारं शुभाशुभचक्रं विशदयत ।
 - (२) भूमेर्लक्षणानि सप्रमाणं विशदयत ।
- खण्डः- ख**
- (३) पिण्डानयनप्रकारः निरूपणीयः ।
 - (४) दिक्साधनप्रकारः निरूपणीयः ।

(अनुवर्तते.....)

IV. प्रतिखण्डं प्रश्नमनपहाय त्रयः प्रश्नाः समाधेया ।

3x10=30

खण्डः- क

- (१) ग्रहाणां मैत्रीविचारः करणीयः ।
- (२) सप्तशलाकाचक्रं विशदयत ।
- (३) गृहारम्भे मुहूर्तविचारः निरूपणीयः ।

खण्डः- ख

- (४) मण्डलेशानयनप्रकारः विवेचनीयः ।
- (५) कस्य ग्रहस्य त्र्यंशवलं सर्वदा रूपतुल्यं भवति, उदाहरणमाध्यमेन विवृणुत ।
- (६) गृहायुष्यविचारः निरूपणीयः ।

V. चतुर्णां टिप्पणीः लिखत ।

4x5=20

खण्डः- क

- (१) कालशुद्धिविचारः ।
- (२) पिण्डानयनप्रकारक्रमं विशदयत ।
- (३) शिलान्यासविधिः ।
- (४) काकिणी विचारः ।

खण्डः- ख

- (५) गृहारम्भे द्वारनिर्णयः ।
- (६) गृहायुष्यविचारः करणीयः ।
- (७) पिण्डात् द्रव्यानयनक्रमं विशदयत ।
- (८) आपोक्लिमेषु ग्रहाणां बलम् कथं ज्ञायते विशदयत ।

000

IV. प्रतिखण्डं प्रश्नमनपहाय त्रयः प्रश्नाः समाधेया ।

3x10=30

खण्डः- क

- (१) प्राणपदसाधनं सोदाहरणं लिखत ।
- (२) विशोपकबलानयनं सोदाहरणं लिखत ।
- (३) इष्टकालिकग्रहसाधनं सोदाहरणं लिखत ।

खण्डः- ख

- (४) केन्द्रत्रिकोणपणफरापोक्लिम स्थानानि कानि ? कुण्डली निर्माय प्रतिपादयत ।
- (५) लब्नादिभावानां विशेषसंज्ञा लेखनीयाः ।
- (६) क्लीवयोगत्रयं सलक्षणं प्रतिपादयत ।

V. चतुर्णां टिप्पणीः लिखत । (प्रतिखण्डं प्रश्नद्वयमनपहाय)

4x5=20

खण्डः- क

- (१) भूपयोगः ।
- (२) सन्ततियोगः ।
- (३) दन्तरोगयोगः ।
- (४) भाग्यहीनयोगः ।

खण्डः- ख

- (५) अयनम् ।
- (६) चालनम् ।
- (७) दशमलब्धम् ।
- (८) उदयमानानि ।

000

Directorate of Distance Education
Shastri/B.A. Third Year Annual Examination April/May, 2017
Part - II - 2nd & 3rd Electives- Paper -3, Archakatva & Pourohitya
 (चौलादिसंस्काराः.....)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. एकेन वाक्येन समाधत्त ।** **15x1=15**
- (१) चौलकालः ? (२) क्षत्रियस्य उपनयनकालः ?
 (३) वृषभ-कलश चक्र शुद्धिः किं ? (४) ग्रामार्वाणं किमर्थं ?
 (५) स्नातकः कः ? (६) सीता राम विवाहः ?
 (७) अधोलोकनि कति ? (८) भगवद्गीत उपदेश कः ?
 (९) औपासन-वैश्वदेव आचरण कालः ? (१०) यजुर्वेद उपाकर्म कालः ?
 (११) यात्रा मुहूर्ते शुद्धिः ? (१२) उत्सर्जमं कदा ?
 (१३) पलेशदण्डः ? (१४) अक्षराश्यासे का पूजा ?
 (१५) कानि पाक यज्ञानि ?
- II. रिक्तस्थानानि पूर्यत ।** **5x1=5**
- (१)अष्टम शुद्धिः ।
 (२) लाजहोमंकर्म भवति ।
 (३) वसन्ताआदधीत ।
 (४) श्रवण्यांकर्म आचरन्ति ।
 (५)चक्रधारी ।
- III. प्रश्नद्वयं समाधत्त ।** **2x15=30**
- (१) उपनयनं समग्रं व्याख्यायत । (२) भूपरीक्षा निरूपयत ।
 (३) वेदव्रतानि विवृणुत । (४) गृहारम्भमूर्त कुरुत ।
- IV. प्रश्नत्रयं समाधत्त ।** **3x10=30**
- (१) देवत प्रतिष्ठा मुहूर्तं प्रतिपादयत ।
 (२) अष्टविध विवाहानि विशदयत ।
 (३) पञ्चष्टिक बलं निरूपयत ।
 (४) बालालय निर्माणं ।
 (५) वेदाङ्गानि ।
- V. चतुर्ण लघु विवरण दत्त ।** **4x5=20**
- (१) कन्या वरण । (२) आर्षविवाहः ।
 (३) विवाह संकल्पः । (४) उपनयन प्राधान्य ।
 (५) कर्णविध । (६) गोदानं ।

Directorate of Distance Education
Shastri/B.A. Third Year Annual Examination April/May, 2017
Part - II - 2nd & 3rd Electives- Paper -4, Archakatva & Pourohitya
 (अशौचनिर्णयः.....षष्ट्यब्दपूर्तिः)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. एकेन वाक्येन समाधत्त ।** **15x1=15**
(१) रुद्रः कति ?	(२) सर्पबलिः कदा ?
(३) कानि चूडामणि ग्रहणानि ?	(४) अपराजिता होम कुत्र विहितं ?
(५) ग्राहकः कः ?	(६) प्राककूप खमनं किं फलं ?
(७) युगदि श्राद्धानि कति ?	(८) विश्वदेवाः कौ ?
(९) पुत्रगणपति व्रतं कदा ?	(१०) कति योगानि ?
(११) सप्तति वत्सरे अचरित शान्ति ?	(१२) श्रावण्यां पौर्णमास्यां ?
(१३) नवरत्रि उत्सवानि कति ते के ?	(१४) पक्षिणी कालः ?
(१५) जामता मृतं चेत् कति दिनानि अशौच ?	
- II. रिक्तस्थानानि पूर्यत ।** **5x1=5**
(१) षष्ठि पूति व्रते प्राकदेवताः ।
(२) प्राककूपखमनं।
(३) दर्श श्राद्धानिभवन्ति ।
(४) चण्डीयागे यौगिनि।
(५) दत्त जयन्तिमासेभवति ।
- III. प्रश्नद्वयं समाधत्त ।** **2x15=30**
(१) चण्डीयाग विधयः विशदयत ।	(२) आश्विनयुजमास विशेषानि विवृणुत ।
(३) षष्ट्यब्दप्रतिः स्पष्टयत ।	(४) लघुप्रतिष्ठाविधिः (देवतात्रयं) ।
- IV. प्रश्नत्रयं समाधत्त ।** **3x10=30**
(१) जाताशौचं ।
(२) ग्रहण निर्णयः ।
(३) रुद्रयाग विधिः।
(४) कुपादीना स्यान्निर्णयः ।
(५) भद्रपदमास विशेषानि ।
- V. चतुर्ण लघु विवरण दत्त ।** **4x5=20**
(१) आषाढमासशौचानि ।	(२) सुदर्शनयाग ।
(३) षष्ठीपूति मडल।	(४) श्रावणमासः ।
(५) अत्मबन्धत्वाः ।	(६) रजस्वल शौचः ।

Directorate of Distance Education
Shastri/B.A. Third Year Annual Examination April/May, 2017

Part - II - 2nd & 3rd Electives - Paper - 3, History

(Modern Indian History 1707 to 1964 A.D)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. Answer any Two Essay Questions of the following: 2x15=30**
- (1) Give an account of the Anglo-French rivalry in India?
 - (2) What are the causes and results of 1857 revolt?
 - (3) Explain the Administration of Lord Curzon?
 - (4) Estimate the role of Gandhiji in the Indian National Movement?
- II. Answer any Three Brief Type Questions of the following : 3x10=30**
- (1) Write four Anglo-Mysore wars?
 - (2) Examine the reforms of Lord William Bentinck?
 - (3) Estimate the role of Raja Rammohan Roy in socio-cultural awakening in India?
 - (4) Explain the role of Moderates in the Indian National Movement?
 - (5) Estimate the services of Jawaharlal Nehru as the 'Architect of Modern India'?
- III. Answer any Four short Questions of the following: 4x5=20**
- (1) Permanent Land Revenue settlement of Bengal.
 - (2) Economic Impact of the British rule on cottage Industries and Agriculture.
 - (3) Swamy Vivekananda.
 - (4) Ilbert Bill Controversy.
 - (5) Lal-Bal-Pal.
 - (6) Sardar Vallabhbhai Patel?
- IV. Answer the following Questions in one word or a sentence each: 15x1=15**
- (1) Who invented a sea-route to India?
 - (2) Who founded the British dominion in India?
 - (3) Who described the Great Revolt of 1857 as the "First war of Indian Independence?"
 - (4) Who started counting of census for the first time in India?
 - (5) Who passed the First Factory Act (1881) in India?
 - (6) Who was the Guru of Swamy Dayanand sarswathi?
 - (7) Who was the Grand old Man of India?
 - (8) Who said that "Swaraj is my birth right and I will have it"?
 - (9) When was 'Purna Swaraj' was declared by Indian National congress?
 - (10) Who concluded Poona pact of 1933?

- (11) Who criticised Cripps Mission Proposals as a 'post-dated cheque on a crashing Bank'?
- (12) Who raised the slogan 'Divide and Quit'?
- (13) Who gave the slogan 'chalo Delhi and Jaihind'?
- (14) Who was the last viceroy of British India?
- (15) The book 'History of Indian National congress' was written by?

V. Match the following:

5x1=5

Group -A

- (1) Servants of Indian society
- (2) Father of Indian Unrest
- (3) B.R.Ambedkar
- (4) Panch-sheel
- (5) Gadhar party

Group - B

- (a) Lala Haradaya
- (b) Indian constitution
- (c) Jawaharlal Nehru
- (d) Gopalkrishna Gokhale
- (e) Lokamany Tilak

000

Directorate of Distance Education
Shastri/B.A. Third Year Annual Examination April/May, 2017

Part - II - 2nd & 3rd Electives - Paper - 4, History
(Art and Architecture of India)

Time : 3 hrs.**Max. Mark: 100**

(Write answers in Answer booklet only)

- I. Answer any Two Essay Questions of the following: 2x15=30**
- (1) Explain the fundamentals of Indian Art?
 - (2) Write the main features of Indus Valley Art and Architecture?
 - (3) Write an essay on Mauryan Art & Architecture?
 - (4) Describe the Art and Architecture of the Gupta Period?
- II. Answer any Three Brief Type Questions of the following : 3x10=30**
- (1) Write the salient features of Satavahana Art?
 - (2) Mention the salient features of Rashtrakuta Art?
 - (3) Write the Art and Architecture of Vijayanagara Period?
 - (4) Write the Architectural style of Tirumala Tirupati Devasthanams?
 - (5) Write the Architectural style of Sri Kalahasti Temple?
- III. Answer any Four short Type Questions of the following: 4x5=20**
- (1) Great Bath.
 - (2) Gandhara Art.
 - (3) Chaitya Grihas.
 - (4) Ellora Caves.
 - (5) Brihadeeswara Temple.
 - (6) Lepakshi Paintings.
- IV. Answer the following Questions in one word or a sentence each: 15x1=15**
- (1) What is the script of Indus People?
 - (2) The Indian Art started from which period?
 - (3) What is monastery?
 - (4) Which is the largest stupa in South India?
 - (5) Which aspect of life was represented by Mathura Art?
 - (6) Who the construction of structural temples started in North India?
 - (7) How many caves are there at Ajanta?
 - (8) What is the chief content of the Ajanta Paintings?
 - (9) Which cave is called Dasavatara Temple?
 - (10) Which is the last school of Pallava Art?

- (11) Where do we find chola paintings?
- (12) Who constructed the thousand pillared Temple at Hanumakonda?
- (13) Who built the Hajara rama Temple?
- (14) Name the puranas are mention Tirumala Temple?
- (15) Which Agama is followed in Sri Kalahasti Temple?

V. Match the following:

5x1=5

Group -A

- (1) Jain Caves
- (2) Seashore Temple
- (3) Chola Temple
- (4) Lotus Mahal
- (5) Dhurjati

Group - B

- (a) Sri kalahasteeswara Satakam
- (b) Dravidian Style
- (c) Mahabalipuram
- (d) Udayagiri and Kandagiri
- (e) Indo-Muslim Style

000

Directorate of Distance Education
Shastri/B.A. Thirds Year Annual Examination April/May, 2017

Part - II - 2nd & 3rd Electives - Paper - 3, Computer Applications
(Natural Language Processing & perl Programming)

Time : 3 hrs.**Max. Mark: 100**

(Write answers in Answer booklet only)

- I. Answer any Two Questions: 2x15=30**
- (1) Explain overview of language analyzer.
 - (2) Discuss about karaka relations.
 - (3) Write a Perl program to find big number in given 3 numbers.
 - (4) Explain control statements in Perl.
- II. Answer any Three Questions: 3x10=30**
- (1) Explain Local Word Grouping.
 - (2) Write short note on Panini grammar.
 - (3) Explain about Lakshan chart.
 - (4) Explain arrays in Perl.
 - (5) Explain various operators in Perl.
- III. Answer any Four Questions: 4x5=20**
- (1) Briefly discuss about Core Parser.
 - (2) Discuss about various and constants in Perl.
 - (3) Explain Input and Output statements in Perl.
 - (4) Explain while statement in Perl.
 - (5) Explain if-else statement in Perl.
 - (6) Discuss about semantic model.
- IV. Answer All Questions: 10x2=20**
- (1) What is NLP?
 - (2) What is grammar?
 - (3) What is LWG?
 - (4) What is morphological analysis?
 - (5) Define variable.
 - (6) Define constant.
 - (7) Define array.
 - (8) List any two string manipulation functions.
 - (9) Define parser.
 - (10) What is the goal of NLP?

Directorate of Distance Education
Shastri/B.A. Thirds Year Annual Examination April/May, 2017
Part - II - 2nd & 3rd Electives - Paper - 4, Computer Applications
(Internet Technologies and Web Design)

Time : 3 hrs.**Max. Mark: 100**

(Write answers in Answer booklet only)

- I. Answer any Two Questions: 2x15=30**
- (1) Explain various communication tools.
 - (2) Explain working of internet.
 - (3) Explain advantages and functions of e-mail.
 - (4) Explain the purpose of TABLE tag with HTML program.
- II. Answer any Three Questions: 3x10=30**
- (1) Explain basic structure of HTML document.
 - (2) Explain various information search tools.
 - (3) Explain various list tags in HTML.
 - (4) Discuss about DHTML.
- III. Answer any Four Questions: 4x5=20**
- (1) Explain history of internet.
 - (2) Discuss about Internet Service Providers.
 - (3) Discuss about FTP.
 - (4) Discuss about web site and web server.
 - (5) Explain Image tag to insert image in HTML document.
 - (6) Discuss about Style sheets.
- IV. Answer All Questions: 10x2=20**
- (1) What is internet?
 - (2) What is WWW?
 - (3) What is web page?
 - (4) What is web site?
 - (5) What is web Browser?
 - (6) What is DOM?
 - (7) What is e-mail?
 - (8) List any two search engines.
 - (9) List any two information retrieval tools.
 - (10) List any two HTML tags.

Directorate of Distance Education
Shastri/B.A. Third Year Annual Examination April/May, 2017

Part - II - 2nd & 3rd Electives - Paper - 3, Yoga & Meditation

(Ayurveda in Relation to Yoga Yogic Tests & Bhagavad-Gita)

Time : 3 hrs.

Max. Mark:

100

(Write answers in Answer booklet only)

I. Multiple choice questions:**10x1=10**

- (1) How many 'Rasas' are according to Ayurveda ?
 (a) 8 (b) 3 (c) 2 (d) 6
- (2) Muthra is one of the ?
 (a) Dhosha (b) Kriya (c) Mala (d) Dhatu
- (3) Which veda is the Source of Ayurveda ?
 (a) Rigveda (b) Adharvana veda
 (c) Yajurvdea (d) Sama veda
- (4) Nauli belongs to ?
 (a) Kumbaka (b) Pranayama
 (c) Kriya (d) Mudra
- (5) How many dhatus are there ?
 (a) 4 (b) 7 (c) 5 (d) 8
- (6) Which one is not in Bhagavad Gita ?
 (a) karma yoga (b) Raja yoga
 (c) Hath yoga (d) Jnana yoga
- (7) Kumbhaka means ?
 (a) Inhalation (b) Exhalation
 (c) Retention (d) Asana
- (8) How many 'Ritus' (Season) are there ?
 (a) 2 (b) 3 (c) 4 (d) 6
- (9) What is the sapta dhatu sara (essence)
 (a) Veta (b) Kapha (c) Pitha (d) O Jas
- (10) Devadatha is one of the ?
 (a) Asana (b) Upavayu (c) Kriya (d) Bandha

II. One word Answers :**5x1=5**

- (1) Who is the primal Guru of Hatha Yoga?
- (2) Write the definition of 'Ayurveda'?
- (3) What are the three important Nadis?
- (4) What are the 'pancha karmas'?
- (5) What is the meaning of 'Ha-tha' in Hatha Yoga?

[P.T.O]

III. Match the following :

5x1=5

Group - A

Group - B

(1) Dhasha

(a) Medha

(2) Kriya

(b) Swedha

(3) Dhatu

(c) Bhramari

(4) Pranayama

(d) Pitha

(5) Mala

(e) Nouli

IV. Answer any four of the following:

4x5=20

- (1) What are the functions of Manas (Mind)?
- (2) Explain the theory of Agni according to Ayurveda?
- (3) Explain the method and benefits of Paschimottasana according to Hatha yoga Pradeepaka?
- (4) What is prana? What are the different types of pranas? Its location in the body?
- (5) Write about the eight branches of Ayurveda?

V. Answer any Three of the following:

3x10=30

- (1) What are the main works (books) of Ayurveda? Who are the authors and their specialization?
- (2) Explain the theory of three dhasha?
- (3) How Hatha yoga is the basic of Raja yoga discuss?
- (4) Explain the role of food in yoga sadhana according to Hatha yoga pradeepaka?
- (5) Write about different spiritual sadhanas (Bhakti yoga sadhanas)?

VI. Answer any Two of the following:

2x15=30

- (1) Explain in detail about Dinacharya (daily regimen) as described in Ayurvedic classics?
- (2) What is "dhatu" and write about 'Saptadhatus' and their functions in human body?
- (3) What is Kriya? Write about the need of kriyas and their method and benefits of shat kriyas?
- (4) What is Bhakti (devotion)? Explain the qualities of Bhakta (devotee) according to Bhagavat Gita?

Directorate of Distance Education
Shastri/B.A. Third Year Annual Examination April/May, 2017

Part - II - 2nd & 3rd Electives - Paper - 4, Yoga & Meditation

(Yoga Therapy & Yogic Texts and Bhagavat Gita)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

I. Multiple choice questions:**10x1=10**

- (1) Which Pranayama increases Heat in the body ?
 (a) Seethali (b) Seethkari
 (c) Surya bedhana (d) Bhramari
- (2) Which is one of the chakras ?
 (a) Satva (b) Anahata
 (c) Mudra (d) Bandha
- (3) Which kriya helps to purify the brain ?
 (a) Trataka (b) Neti
 (c) Kapalabhati (d) Nauli
- (4) What is the temperature of water used in Jalaneti Kriya ?
 (a) cold water (b) Luko warm water
 (c) Hot water (d) Normal water
- (5) What is Blood pressure in a Healthy Person?
 (a) 130/70 (b) 120/100
 (c) 120/80 (d) 120/90
- (6) What happened to heart rate in Meditation ?
 (a) Increased (b) Slowed
 (c) Failed (d) Stopped
- (7) How many slokas in 16th chapter of Bhagavat Gita ?
 (a) 14 (b) 24 (c) 20 (d) 16
- (8) How many petals in Manipurachakra ?
 (a) 4 Petals (b) 6 Petals
 (c) 8 Petals (d) 10 Petals
- (9) The Place of Rudra grandhi is ?
 (a) Heart (b) Head (c) Eyebrows (d) Throat
- (10) How many Kosas (Parts) are there in human body ?
 (a) 5 (b) 4 (c) 3 (d) 6

II. One word Answers :**5x1=5**

- (1) What is the another name for Samadhi in Hatha Yoga Pradeepika?
- (2) What is the meaning of Shan mukhi Mudra?
- (3) What is Cause for our Sorrow?
- (4) Which chakra is located at the Throat?
- (5) What is the meaning of Nadanusandana?

III. Match the following :

5x1=5

Group - A

- (1) Mudra
- (2) Bandha
- (3) Nadi
- (4) Chakra
- (5) Vayu

Group - B

- (a) Manipura
- (b) Pingala
- (c) Kochari
- (d) Udana
- (e) Moola

IV. Answer any four of the following:

4x5=20

- (1) What are the divine qualities?
- (2) Explain Jalandhara Bandha method and benefits?
- (3) Write the Chakras names and its location in the body?
- (4) Explain the procedure of Mahamudra and its benefits?
- (5) What are the Yogic practices are useful for Asthma?

V. Answer any Three of the following:

3x10=30

- (1) What is constipation? Explain the causes and mention yoga therapy?
- (2) 'Trividham Naraka Syedamdwaranam nasana matmana.....' Explain?
- (3) Explain the importance of savasana in stress Management?
- (4) What is chakra bhedana? Explain?
- (5) Explain Nadanusandana and its stages?

VI. Answer any Two of the following:

2x15=30

- (1) What is 'Mudra' and 'Bandha'? Discuss the importance of Mudra and Bandha during Pranayama practice?
- (2) Explain the preventive, curative, primitive aspects of various yogic practices?
- (3) What holistic approach you recommend in the treatment of Arthritis?
- (4) What are the important topics mentioned in 'Daivasura sampadwibhaga yoga'?

000

Directorate of Distance Education
Shastri Third Year Annual Examination April/May, 2017

Part - II - I Elective (Special Shastra) - Paper - 5, Sahitya

(कुवलयानन्दः एवं साहित्यदर्पणः ३,५ परिच्छेदौ)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

I. एकेन वाक्येन उत्तरं लिखत । 20x1=20

- (१) बिम्बप्रतिबिम्बभावो नाम कः ?
- (२) 'इन्दुरिन्दुरिव श्रीमान्' इत्यत्र कः अलङ्कारः ?
- (३) रूपकलक्षणे 'विषयि'शब्दः कस्मिन् अर्थे प्रयुक्तः ?
- (४) परिणामालङ्कारस्य लक्षणं किम् ?
- (५) उत्प्रेक्षालङ्कारः कति विधः प्राधान्येन ?
- (६) साभिप्राये विशेषणे कः अलङ्कारः ?
- (७) समासोक्तौ अप्रस्तुतार्थः कया वृत्त्या प्रतिपाद्यते ?
- (८) 'सर्वदो माधवः पायात्' इदं कस्य उदाहरणम् ?
- (९) सामान्यविशेषयोः उक्तिः कस्मिन् अलङ्कारे सम्भवति ?
- (१०) तिलतण्डुलन्यायेन अलङ्कारसमावेशे कः अलङ्कारः भवति ?
- (११) कः रसतामेति ?
- (१२) विभावः कति विधः ?
- (१३) एकस्यां नायिकायां निरतः नायकः कः ?
- (१४) शृङ्गारे नायकसहायाः के भवन्ति ?
- (१५) कः शकार इत्युच्यते ?
- (१६) दूतः कति विधः ?
- (१७) स्वीयानायिकायाः लक्षणं किम् ?
- (१८) तुर्या वृत्तिः किमर्थम् अङ्गीकार्या ?
- (१९) तुर्या वृत्तिः का ?
- (२०) रसादीनां बोधने अनुमानं न क्षमं, किमर्थम् ?

II. द्वयोः प्रबन्धात्मकम् उत्तरं लिखत । 2x15=30

- (१) उपमालङ्कारं सलक्षणोदाहरणं सप्रभेदं निरूपयत ।
- (२) अपहृत्यलङ्कारं ग्रन्थोक्तदिशा विशदयत ।
- (३) नायकप्रभेदान् सोदाहरणं निरूपयत ।
- (४) व्यञ्जना किमर्थम् अङ्गीकार्या ? उपपादयत ।

(अनुवर्तते.....)

III. त्रयाणाम् उत्तरं लिखत ।

3x10=30

- (१) अभेदरूपकं सोदाहरणं निरूपयत ।
- (२) दीपकतुल्ययोगितालङ्कारयोः वैलक्षण्यं सोदाहरणं निरूपयत ।
- (३) समासोक्त्यलङ्कारस्य स्वरूपं विशदयत ।
- (४) विश्वनाथोक्तदिशा रसस्वरूपम् उपपादयत ।
- (५) करुणरसस्य आनन्दजनकत्वं समर्थयत ।

IV. चतुर्णां टिप्पणीः आरचयत ।

4x5=20

- (१) अनन्वयालङ्कारः ।
- (२) दृष्टान्तालङ्कारः ।
- (३) ललितालङ्कारः ।
- (४) सात्त्विकभावाः ।
- (५) वीररसः ।
- (६) अभिसारिका ।

000

Directorate of Distance Education
Shastri Third Year Annual Examination April/May, 2017

Part - II - I Elective (Special Shastra) - Paper - 6, Sahitya

(अभिज्ञानशाकुन्तलम् वासवदत्ता-पुरा 'निर्जगाम' पर्यन्तम् च)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

I. एकेन वाक्येन उत्तरं लिखत । 20x1=20

- (१) अभिज्ञानशाकुन्तले प्रधानरसः कः ?
- (२) शाकुन्तले विदूषकस्य नाम किम् ?
- (३) शार्ङ्गरवः कस्य शिष्यः ?
- (४) दुष्यन्तस्य पुरोहितः कः ?
- (५) शकुन्तलायाः जननी का ?
- (६) मातलिः कस्य सारथिः ?
- (७) ऋक्छन्दसा कः आशास्ते ?
- (८) सर्वदमनः कस्य आश्रमे आसीत् ?
- (९) शाकुन्तले कः अङ्कः विशिष्ट इति प्रसिद्धः ?
- (१०) 'शाकुन्तलं' रूपकप्रभेदेषु कस्य उदाहरणं भवति ?
- (११) 'वासवदत्ता' इदं गद्यकाव्यप्रभेदेषु कुत्र अन्तर्भवति ?
- (१२) कवयः भुवनमखिलं कथं पश्यन्ति ?
- (१३) तिमिरे केषां चक्षुः रूपं प्रतिपद्यते ?
- (१४) कन्दर्पकेतुः कस्य तनयः ?
- (१५) कन्दर्पकेतुम् उद्दिश्य कः उपदेशं कृतवान् ?
- (१६) कर्णेषु मधुधारां का वमति ?
- (१७) गौत्रोद्धरणप्रवृत्तः महावराहः किमकरोत् ?
- (१८) कस्य रिपुवर्गः पार्थोऽपि न महाभारतरणयोग्यः अभवत् ?
- (१९) कन्दर्पकेतुः स्वप्ने काम् अपश्यत् ?
- (२०) कन्दर्पकेतुः केन सह पुराभिर्जगाम ?

II. द्वयोः प्रबन्धात्मकम् उत्तरं लिखत । 2x15=30

- (१) अभिज्ञानशाकुन्तलोक्तदिशा दुष्यन्तस्य पात्रचित्रणं कुरुत ।

अथवा

चतुर्थे अङ्के जीवनमौल्यानि कथं प्रतिपादितानि ? वर्णयत ।

- (२) राज्ञः चिन्तामणेः वैशिष्ट्यम् उपवर्णयत ।

अथवा

कन्दर्पकेतोः स्वप्नवृत्तान्तं वर्णयत ।

(अनुवर्तते.....)

III. त्रयाणामुत्तरं लिखत ।

3x10=30

- (१) 'उपमा कालिदासस्य' इदं वाक्यं शाकुन्तले कथम् अन्वेति ?
- (२) दुर्वासमुनेः शापवशात् शकुन्तलायाः जीवने किं संवृतम् ?
- (३) 'अभिज्ञानशाकुन्तलम्' इति नाम्नः सार्थक्यमुपपादयत ।
- (४) कन्दर्पकितुं तस्य मित्रवरः किमिति उपदिदेश ?
- (५) कन्दर्पकितोः यौवनं वर्णयत ।

IV. चत्वारि सप्रसङ्गं व्याख्यात ।

4x5=20

- (१) सतां हि सन्देहपदेषु वस्तुषु प्रमाणमन्तःकरणप्रवृत्तयः ।
- (२) अकृतार्थेऽपि मनसिजे रतिमुभयप्रार्थना कुरुते ।
- (३) पीडयन्ते गृहिणः कथं न तनयाविश्लेषदुःखैर्नवैः ।
- (४) भाग्यायत्तमतः परं न खलु तद्वाच्यं वधूबन्धुभिः ।
- (५) अतः परीक्ष्य कर्तव्यं विशेषात् संगतं रहः ।
- (६) सुरासुरगुरुः सोऽत्र सपत्नीकस्तपस्यति ।

000

Directorate of Distance Education
B.A Third Year Annual Examination April/May, 2017
Part - II - I Elective (Special Shastra) - Paper - 3, Sahitya
(प्रतापरुद्रीयम्-शकुन्तलम्-चन्द्रलोकः -वृत्तयः)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

I. एकेन वाक्येन उत्तरं लिखत । 20x1=20

- (१) शकुन्तलायाः सख्योः नाम किम् ?
- (२) 'अभिज्ञानाभरणदर्शनेन शपः निवर्तयिष्यत' इति केन उक्तम् ?
- (३) नूनम् अतिमात्रसुदुःसहानि दुःखानि कानि ?
- (४) ऋक्छन्दसा कः आशास्ते ?
- (५) शाकुन्तले चतुर्थे अङ्के कति श्लोकाः विशिष्टाः सन्ति ?
- (६) उपमालङ्कारस्य लक्षणं किम् ?
- (७) प्रस्तुताप्रस्तुतानां तुल्यत्वे कः अलङ्कारः ?
- (८) परिणामालङ्कारस्य उदाहरणं किम् ?
- (९) अनुप्रासो नाम कः ?
- (१०) कीदृशः विरोधः विरोधाभास इति कथ्यते ?
- (११) मगणस्य स्वरूपं किम् ?
- (१२) कस्मिन् गणे लघुगुरुलघुवर्णाः क्रमेण भवन्ति ?
- (१३) वंशस्थवृत्ते कति गणाः भवन्ति ?
- (१४) रथोद्धतायाः लक्षणं किम् ?
- (१५) शार्दूलविक्रीडितायां कति वर्णाः भवन्ति ?
- (१६) उपजातिवृत्तस्य लक्षणं किम् ?
- (१७) 'तभजा जगौगः' एते कुत्र दृश्यन्ते ?
- (१८) 'रसै रुद्रैश्छिन्ना' का ?
- (१९) वृत्तरत्नाकरस्य कर्ता कः ?
- (२०) चन्द्रलोकः केन विरचितः ?

II. द्वयोः प्रबन्धात्मकम् उत्तरं लिखत । 2x15=30

- (१) नायकप्रभेदान् सोदाहरणं निरूपयत ।

अथवा

ध्वनिभेदाः के ? विवृणुत ।

- (२) 'शकुन्तले चतुर्थोऽङ्कः विशिष्यते' इत्युपपादयत ।

अथवा

चतुर्थे अङ्के कौटुम्बिकमौल्यानि कथं प्रतिपादितानि ? सोदाहरणं निरूपयत ।

(अनुवर्तते.....)

III. त्रयाणाम् उत्तरं लिखत ।

3x10=30

- (१) शृङ्गारनायिकाप्रभेदाः के ? विवृणुत ।
- (२) अभिधादयः शब्दव्यापाराः के ? विशदयत ।
- (३) नायकगुणाः के ? निरूपयत ।
- (४) रूपकालङ्कारं सलक्षणोदाहरणं निरूपयत ।
- (५) उत्प्रेक्षालङ्कारं ग्रन्थोक्तदिशा प्रतिपादयत ।

IV. वाक्यद्वयं सप्रसङ्गं व्याख्यात ।

2x5=10

- (१) अवेहि तनयां ब्रह्मन्नभिन्नगर्भां शमीमिव ।
- (२) पीड्यन्ते गृहिणः कथं न तनया विश्लेषदुःखैः नवैः ।
- (३) यान्त्येवं गृहिणीपदं युवतयो वामाः कुलस्याधयः ।

V. द्वयोः टिप्पणीम् आरचयत ।

2x5=10

- (१) रीतिः अथवा चित्रकाव्यम् ।
- (२) कैशिकी अथवा मालतीवृत्तम् ।
- (३) मन्दाक्रान्ता अथवा वसन्ततिलका ।

000

Directorate of Distance Education
Shastri/B.A. Thirds Year Annual Examination April/May, 2017
Part - II - 2nd & 3rd Electives - Paper - 3, English Literature
(The Silent Song: An Anthology of Verse)

Time : 3 hrs.**Max. Mark: 100**

(Write answers in Answer booklet only)

I. Answer all the questions in one word or sentence each : 20x1=20

- (1) How does the church appear for Blake?
- (2) Why does the poet say that moving the boat was an act of stealth and troubled pleasure?
- (3) Why does the poet say "I fall upon the thorns of life? I bleed"?
- (4) Where was the pleasure dome ordered to be constructed?
- (5) What does Telemachus symbolize?
- (6) What is the poetic form of "The Last Ride Together"?
- (7) What does the nightingale stand for Keats?
- (8) Who does Arnold address in "Dover Beach"?
- (9) How does Dickinson Present death?
- (10) What policy does the neighbour in "The Mending wall" believe?
- (11) What do the three trees in "Journey of the Magi" suggest?
- (12) What did the truly great leave as they passed away?
- (13) What is India's gift to the First World War?
- (14) Who is the logician in "For Elkana"?
- (15) What does Kamala Das mean by the familiar pest?
- (16) Who is the speaker in "the Journey of the magi"?
- (17) Who doesn't want wall between the neighbours?
- (18) Who among the poets Prescribed for you are half in love with death?
- (19) Who else heard the grating roar apart from Arnold?
- (20) Who does Ulysses invite to join him in his adventurous journey?

II. Answer any Four of the Questions:

4x5=20

- (1) In every voice, in every ban.
The mind-forged manacles I hear.
- (2) Like the bright hair uplifted from the head
Of some fierce maenad.....
- (3) Was it a vision or a waking dream
Fled is that music-Do I wake or sleep?
- (4) I am part of all that I have met.
- (5) Children must be disciplined.
She looks at me. I look away.
- (6) When you learn to swim do not enter
a river that has no ocean.

III. Answer any Three of the following in not less than 150 words each :

3x10=30

- (1) Bring out the contrast between the world of the nightingale and the human world.
- (2) Attempt a comparison and contrast between Ulysses and Telemachus.
- (3) Discuss "For Elkana" as a poem on relationships.
- (4) Consider "The Last Ride Together" as a dramatic monologue.
- (5) Bring out the supernatural element in "Kubla Khan" .

IV. Answer any Two of the following :

2x15=30

- (1) Give an appreciation of imagery in "Ode to West Wind".
- (2) Discuss "Dover Beach" as a poem giving very fine expression to loss of faith.
- (3) Elaborate on the uniqueness of the spiritual quest in "Journey of the Magi"?
- (4) Discuss "Gift of India" as a poem on patriotic feelings and emotions.

OOO

Directorate of Distance Education
Shastri/B.A. Thirds Year Annual Examination April/May, 2017
Part - II - 2nd & 3rd Electives - Paper - 4, English Literature
(Literary Terms & Movements)

Time : 3 hrs.**Max. Mark: 100****(Write answers in Answer booklet only)****I. Answer the following as directed :****(A) Fill in the blanks with appropriate answers : 4x1=4**

- (1) Milton's style in Paradise Lost is called
- (2) Alljoins in mourning the dead shepherd in pastoral elegy.
- (3) The rhyme scheme of Shakespearean sonnet is
- (4) Blank verse contains lines ofwithout rhyme.

(B) Answer in one word/sentence : 4x1=4

- (1) What is a dramatic Lyric?
- (2) Who established the classical prototype of ode?
- (3) What is the main device in allegory of ideas?
- (4) What are digressions in a pastoral elegy?

(C) Choose the correct answer from the choices : 4x1=4

- (1) Paradise Lost is written by
 (a) Wordsworth (b) Milton (c) Shakespeare ()
- (2) Ode to Intimations of Immortality is written by
 (a) Wordsworth (b) Coleridge (c) Shelley ()
- (3)is a famous pastoral elegy by Matthew Arnold.
 (a) Lycidas (b) Adonais (c) Thyrsis ()
- (4) Jonathan Swift'sis a satire making fun of entire human race.
 (a) Absalom and Achitophel (b) Gulliver's travels (c) Modest Proposal ()

(D) Match the following : 4x1=4

Part - A	Part - B
(a) Anne Killigrew	(1) Eulogizes time of day ()
(b) Alexander's Feast	(2) Eulogizes a Person ()
(c) Ode to Evening	(3) Eulogizes abstract concept ()
(d) Ode to Duty	(4) Eulogizes music or arts ()

(E) Match the following :

4x1=4

Part - A

Part - B

(a) Paradise Lost	(1) Valmiki	()
(b) Iliad	(2) Virgil	()
(c) Aeneid	(3) Milton	()
(d) Ramayana	(4) Homer	()

II. Answer any Four of the following by selecting at least one from each section: 4x5=20

- (A) (1) Describe Shakespearean sonnet.
(2) Write a note on Horatian ode.
(3) What is Verbal irony.
- (B) (1) What is poetry in the view of romantic poets?
(2) Write a note on the reasons for strong traditionalism in Neoclassical poetry.
(3) Briefly describe what are public and private symbols.

III. Answer any Three of the following: Select at least one from each section : 3x10=30

- (A) (1) Elaborate on the features of an Epic.
(2) Write a note on blank verse.
(3) What are the various features of an elegy.
- (B) (1) What are the unique features of Imagist movement?
(2) How is Modern fiction different from fiction written before it.
(3) Write a note on Gynocriticism.

IV. Answer any Two of the following. Select at least one from each section : 2x15=30

- (A) (1) How are romantic poets different from neoclassical poets? Substantiate.
(2) Why was Novel a major's genre in Victorian period? Discuss the various features of Victorian Novel.
- (B) (1) Why is modernism often called a tendency? What are its features?
(2) Who are the precursors to feminist literary thinking? What are the basic assumptions which all feminists share?

OOO

Directorate of Distance Education
Shastri Third Year Annual Examination April/May, 2017
Part - II - I Elective (Special Shastra) - Paper - 5, Advaita Vedanta
 (छान्दोग्योपनिषद्भाष्यम्-बृहदारण्यकोपनिषद्भाष्यम्)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. एकेन वाक्येन उत्तरं लिखत ।** **20x1=20**
- (१) श्वेतकेतुः कस्य पुत्रः ?
 - (२) परा देवता केन आत्मना अनुप्रविश्य नामरूपे व्याकरोत् ?
 - (३) आदित्यस्य रोहितं रूपं कस्य रूपम् ?
 - (४) अन्नस्य अशितस्य अणिष्ठः भागः किम् भवति ?
 - (५) प्राणः किम्मयः इति उक्तः ?
 - (६) स्वपिति इत्यस्य श्रुत्या प्रदर्शिता व्युत्पत्तिः का ?
 - (७) मनः किम्बन्धनं इति उक्तम् ?
 - (८) जले विलीनं लवणं केन इन्द्रियेण ज्ञायते ?
 - (९) जगत्कारणस्य सतः विज्ञाने कः उपायः ?
 - (१०) छान्दोग्योपनिषदि उपदिष्टं महावाक्यं किम् ?
 - (११) जनकस्य गावः केन स्वगृहं प्रेषिताः ?
 - (१२) कति ग्रहाः कति च अतिग्रहाः ?
 - (१३) पुण्यः केन भवति ? पापः केन भवति ?
 - (१४) एषणात्रयं किम् ?
 - (१५) उद्दालकेन आरुणिना पृष्टौ द्वौ कौ ?
 - (१६) गार्गीप्रश्ने आकशः कस्मिन् ओतः प्रोतश्च उक्तः ?
 - (१७) कस्य प्रशासने सर्वं जगत् विधृतं तिष्ठति ?
 - (१८) कतमः एकः देवः ?
 - (१९) औपनिषदः पुरुषः कः ?
 - (२०) तृतीयाध्यायान्ते श्लोके ब्रह्मणः विशेषणद्वयं किं उक्तम् ?
- II. प्रश्नद्वयं समाधत्त ।** **2x15=30**
- (१) सत्कार्यवादं ग्रन्थोक्तदिशा द्रढयत ।
 - (२) अन्नमयं मनः, आपोमयः प्राणः तेजोमयी वाक् इति उपपादयत ।
 - (३) ग्रहान् अतिग्रहान् च सङ्गणयत ।
 - (४) न दृष्टेः द्रष्टारं पश्येः इति वाक्यं व्याख्यात ।

(अनुवर्तते.....)

III. प्रश्नत्रयं समाधत्त ।

3x10=30

- (१) शकुनिदृष्टान्तेन सुषुप्तसवस्थां उपवर्णयत ।
- (२) न्यग्रोधफलदृष्टान्तेन जगत्कारणस्य सूक्ष्मत्वं ब्रूत ।
- (३) स्तेन दृष्टान्तेन सत्याभिसन्धस्य मुक्तिं स्थापयत ।
- (४) एषणात्रयात् व्युत्थानं समुपस्थापयत ।
- (५) पृथिवीपर्यायं उदाहृत्य अन्तर्यामिणं निरूपयत ।
- (६) अक्षरस्य ब्रह्मणः अस्थूलं इत्यादि परनिषेधेन प्रतिपादनं कुरुत ।

IV. चतुर्णां टिप्पणीः आरचयत ।

4x5=20

- (१) त्रिवृत्करणम् ।
- (२) षोडशकलः पुरुषः ।
- (३) तत्त्वमसि ।
- (४) याज्ञवल्क्येन गोनयनम् ।
- (५) पारिक्षिताः ।
- (६) सूत्रम् ।

000

Directorate of Distance Education
Shastri Third Year Annual Examination April/May, 2017
Part - II - I Elective (Special Shastra) - Paper - 6, Advaita Vedanta
(ब्रह्मसूत्रभाष्ये प्रथमाध्यायः)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. एकेन वाक्येन उत्तरं लिखत ।** **20x1=20**
- (१) ब्रह्मजिज्ञासा इति पदे कथं विग्रहः ?
 - (२) जन्मादि इत्यत्र आदिशब्दार्थः कः ?
 - (३) शास्त्रयोनित्वात् इति सूत्रे शास्त्रपदस्य अर्थः कः ?
 - (४) तत्तु समन्वयात् इति सूत्रे समन्वयः नाम कः ?
 - (५) ईक्षत्यधिकरणे पूर्वपक्षी जगत्कारणत्वं कस्य इति मन्यते ?
 - (६) आनन्दमयाधिकरणे कस्यां उपनिषदि वर्तमानं वाक्यं विषयवाक्यम् ?
 - (७) आकाशाधिकरणे आकाशशब्देन कः उच्यते इति सिद्धान्तः ?
 - (८) अतः एव प्राणः इति सूत्रे अतः इति शब्दस्य अर्थः कः ?
 - (९) प्रतर्दनाधिकरणे विषयवाक्ये जीवलिङ्गं किमस्ति ?
 - (१०) तज्जलान् इति शब्देन ब्रह्म कथं उच्यते ?
 - (११) अत्राधिकरणे पूर्वपक्षे अत्ता इति शब्देन कः उच्यते ?
 - (१२) गुहां प्रविष्टौ इत्यत्र गुहा शब्दार्थः कः ?
 - (१३) प्राणो ब्रह्म कं ब्रह्म इत्यत्र 'क' शब्दार्थः कः ?
 - (१४) द्युभवाद्यायतनं परं ब्रह्म इति कथं निश्चीयते ?
 - (१५) अक्षराधिकरणे पूर्वपक्षे अक्षरशब्दार्थः कः ?
 - (१६) दहर उत्तरेभ्यः इति सूत्रे उत्तरशब्दार्थः कः ?
 - (१७) तस्य भासा सर्वमिदं विभाति इत्यत्र कस्य भासा सर्वमिदं विभाति ?
 - (१८) अङ्गुष्ठमात्रः इति शब्दस्य यथाश्रुतार्थः कः ?
 - (१९) देवानां विद्यायां अधिकारः अस्ति इति कः आचार्यः मन्यते ?
 - (२०) कस्य भयात् सर्वमिदं जगत् नियमेन पवर्तते ?
- II. प्रश्नद्वयं समाधत्त ।** **2x15=30**
- (१) अन्तस्तद्धर्माधिकरणं आरचयत ।
 - (२) अत्राधिकरणं यथाभाष्यं विरचयत ।
 - (३) अनुकृत्यधिकरणं भाष्यानुसारं विवृणुत ।
 - (४) अर्थान्तरत्वव्यपदेशाधिकरणं आरचयत ।

(अनुवर्तते.....)

III. प्रश्नत्रयं समाधत्त ।

3x10=30

- (१) अध्यासलक्षणं उक्त्वा तस्य सर्वसम्मतिं ब्रूत ।
- (२) आकाशः तल्लिङ्गात् इति सूत्रं व्याख्यात ।
- (३) अन्तरः उपपत्तेः इति सूत्रं यथाभाष्यं विवृणुत ।
- (४) दहराधिकरणे भूताकाश-जीव पूर्वपक्षं उपपादयत ।
- (५) तदधीनत्वात् अर्थवत् इति सूत्रं विवृणुत ।
- (६) वाक्यान्वयाधिकरणे त्रिसूत्रीं एकेन पक्षेण योजयत ।

IV. चतुर्णां टिप्पणीः आरचयत ।

4x5=20

- (१) ब्रह्मणः लक्षणम् ।
- (२) वेदान्तानां क्रियापरत्वाभावः ।
- (३) अतः एव प्राणः ।
- (४) विवक्षितगुणोपपत्तेः च ।
- (५) समाकर्षात् ।
- (६) जीवब्रह्मणोः ऐक्यम् ।

000